

SCHEIDSGERECHT GEZONDHEIDSZORG

Kenmerk: 11/10

Het Scheidsgerecht, samengesteld als volgt:

mr. A. Hammerstein, wonende te Arnhem, voorzitter,
drs. D.M. Janse van Mantgem, wonende te Amsterdam,
mr. R.P.D. Kievit, wonende te Mijnsheerenland,
bijgestaan door mr. J.C.W. de Sauvage Nolting, griffier,

heeft op 30 augustus 2011 het navolgende arbitrale vonnis gewezen in de zaak van:

de Maatschap A.,
gevestigd te Z.,
eiseres,
gemachtigde: mr. L.L.M. Prinsen,

tegen:

1. de Stichting B.
2. de Vereniging Medische Staf van B.,
beide gevestigd te Z.,
gemachtigde: mr. K. Mous.

Partijen worden aangeduid als eiseres en verweersters (en de laatsten ieder afzonderlijk, als “de Stichting” en “de VMS”.

1. Procesverloop

- 1.1 Eiseres heeft bij memorie van eis, gedateerd 2 mei 2011, het Scheidsgerecht verzocht de Stichting en/of de VMS hoofdelijk dan wel naar door het Scheidsgerecht in goede justitie te bepalen maatstaf te veroordelen om:
- (a) aan eiseres een vergoeding te betalen van € 1.019.808,-- over de jaren 2005 tot en met 2007, te vermeerderen met de wettelijke rente, per 31 december van de respectievelijke jaren; althans verzoekt eiseres het Scheidsgerecht:
 - (b) om over de jaren 2005, 2006 en 2007 door onderzoek, bij voorkeur met behulp van een externe accountant, op basis van objectieve en rechtens relevante maatstaven vast te stellen of er gelet op de afspraken en het financiële kader een rechtmatige aanleiding of grondslag bestaat voor de door verweersters gehanteerde toedeling van de interne lumpsum tot 2007, in het bijzonder ten aanzien van het preoperatieve spreekuur (door partijen aangeduid met POS) en de meerproductie, en daarmee in goede justitie vast te stellen waar eiseres aan de hand van de uitkomsten van die vaststelling wel recht op heeft, en verweersters tot betaling van het alsdan vastgestelde bedrag, naar door het Scheidsgerecht in goede justitie te bepalen maatstaf, te veroordelen, te vermeerderen met de wettelijke rente per 31 december van de respectievelijke jaren;
 - (c) met veroordeling van verweersters in de kosten van dit geding.
- Bij de memorie van eis zijn 51 producties gevoegd.

- 1.2 Bij memorie van antwoord van 20 juni 2011 hebben verweersters geconcludeerd tot afwijzing van de vorderingen van eiseres met veroordeling van eiseres in de kosten van de procedure. Bij deze memorie van antwoord waren 19 producties gevoegd.
- 1.3 Met een brief van 5 juli 2011 zijn van de zijde van eiseres nog zeven nadere producties in het geding gebracht (producties 52-56 alsmede twee bijlagen die behoren bij de eerder ingediende producties 1 en 28). Bij brief van 6 juli 2011 heeft de gemachtigde van verweersters het Scheidsgerecht verzocht deze stukken buiten beschouwing te laten nu deze na de door het Scheidsgerecht gestelde termijn voor het indienen van stukken zijn ingediend. Dit bezwaar heeft hij ter zitting ingetrokken.
- 1.4 De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden te Utrecht op 12 juli 2011. Eiseres was vertegenwoordigd door mr. D., en werd bijgestaan door haar gemachtigde. Voorts waren aanwezig de maatschapsleden drs. E., drs. F. en dr. G.. De Stichting was vertegenwoordigd door de heer H., lid raad van bestuur van de Stichting, vergezeld door mr. drs. I., secretaris van de raad van bestuur van de Stichting, en werd bijgestaan door haar gemachtigde. De VMS was vertegenwoordigd door drs. J., voorzitter van de VMS, en werd bijgestaan door haar gemachtigde. Aan de zijde van verweersters waren voorts aanwezig dr. K., drs. L. en drs. M., voormalige voorzitters van de Financiële Commissie Vereniging Medische Staf, alsmede drs. N., voormalig lid van deze commissie.
De gemachtigden van partijen hebben aan de hand van pleitnota's de wederzijdse standpunten nader toegelicht.

2. Samenvatting van het geschil

- 2.1 De Stichting houdt twee, tot 1 januari 2005 zelfstandige, ziekenhuizen in stand te Z. en te Y.. De leden van eiseres zijn op basis van een toelatingsovereenkomst in deze ziekenhuizen werkzaam voor het specialisme anesthesiologie, aanvankelijk in twee maatschappen, die thans geïntegreerd zijn. De formatie werd uitgebreid van zeven (verdeeld over beide locaties met vijf en twee leden) naar negen leden, dat wil zeggen op beide locaties een uitbreiding met één fte. De VMS heeft in 2002 ingestemd met deze uitbreiding waarvan er één als een tijdelijke werd beschouwd die per 1 januari 2005 definitief werd. Toen is afgesproken dat de anesthesiologen in vakgroepverband zouden meewerken aan de uitbouw van het preoperatieve spreekuur en de pijnpoli.
- 2.2 De Stichting en haar medisch specialisten namen van 1995 tot en met 2007 deel aan een zogenoemd lokaal initiatief, waarbij in het kader van een raamovereenkomst jaarlijks productieafspraken werden gemaakt met zorgverzekeraars, die daartoe, onder bepaalde voorwaarden, een lumpsum ter beschikking stelden. Deze bestond uit een ziekenhuisdeel en een honorariumdeel. Vanaf 2002 werd het honorariumdeel bepaald door de FB-parameters (parameters uit het systeem van functionele bekostiging) van de poortspecialismen; het budget van de overige specialismen varieerde naar rato van dat van de poortspecialismen. De externe opbouw van het budget werd bepaald door de COTG-tarieven. De interne verdeling was een kwestie van de medisch specialisten en geschiedde op basis van historische afspraken. De ruimte tussen het interne en het externe budget diende voor de opvang van knelpunten, uitbreiding en innovatie.
- 2.3 Binnen de Stichting werden de honorariumgelden verdeeld op voorstel van de Financiële Commissie (FiCo) van de VMS. De FiCo formuleerde na overleg met alle vakgroepen een voorstel aan de raad van bestuur, die op basis daarvan overeenkomsten afsloot met de vrijgevestigde medisch specialisten, waarbij afspraken werden gemaakt over productie en

andere specifieke voorwaarden. Bij gebreke van duidelijke maatstaven werden met de anesthesiologen geen productieafspraken gemaakt. Zij verkregen een budget per fte dat jaarlijks werd geïndexeerd. In de overeenkomst van 2003 is wel al de intentie uitgesproken te komen tot productieafspraken.

- 2.4 Eiseres heeft bij brief van 16 augustus 2004 haar verzoek aan het bestuur van de VMS tot omzetting van de tijdelijke uitbreiding in een definitieve gemotiveerd met een verwijzing naar de start van de preoperatieve screening. De instemming van de VMS op 1 november 2004 is mede gebaseerd op een notitie van eiseres over “de teleologische aspecten van de anesthesiologie inzet” binnen de Stichting, waarin de deelname aan het preoperatieve spreekuur was betrokken. Het besluit hield voorwaarden in omtrent de noodzakelijke verbetering van de cijfermatige onderbouwing van de werkzaamheden van de anesthesiologen, die bij de vervulling van een toekomstige vacature de procedure moesten volgen als ware sprake van een uitbreiding, omdat de cijfermatige onderbouwing nog als onvoldoende werd beschouwd..
- 2.5 In juni 2005 heeft de definitieve afrekening plaatsgevonden overeenkomstig het aan eiseres toegezonden contract 2004, dat door de anesthesiologen niet was ondertekend. Ook het conceptcontract voor 2005 en latere jaren hebben zij niet ondertekend. Op 18 november 2005 heeft overleg plaatsgevonden waarbij aan eiseres een voorstel is gedaan voor het ontwikkelen van toetsbare productienormen en het daaraan te koppelen honorarium. Uitgangspunt was daarbij het honorarium over 2004. Bij brief van 28 november 2005 heeft eiseres laten weten op hoofdlijnen akkoord te gaan. Bij brief van 6 juni 2006 heeft eiseres tegenover de FiCo een formeel voorbehoud gemaakt. Vervolgens heeft eiseres ook met betrekking tot de jaren 2006 en 2007 ondanks alle daartoe gedane pogingen geen overeenstemming bereikt met de FiCo. Ook in een aantal overlegvergaderingen met de raad van bestuur is eiseres op haar standpunt blijven staan dat zij aanspraak heeft op bekostiging van de meerproductie en van de uitvoering van het preoperatieve spreekuur (POS).

3. De bevoegdheid van het Scheidsgerecht

De bevoegdheid van het Scheidsgerecht volgt wat de Stichting betreft uit art. 27 van de tussen partijen gesloten toelatingsovereenkomsten, en staat tussen partijen niet ter discussie. Partijen zijn het klaarblijkelijk schriftelijk erover eens geworden dat voor zover het geschil de VMS aangaat, het Scheidsgerecht bevoegd is. Het Scheidsgerecht oordeelt bij wege van arbitraal vonnis.

4. Beoordeling

- 4.1 Eiseres maakt aanspraak op betaling van haar werkzaamheden ten behoeve van het preoperatieve spreekuur in de jaren 2005 tot en met 2007 in aanvulling op het haar voor deze jaren in de desbetreffende conceptovereenkomsten toegekende budget. Zij heeft deze werkzaamheden begroot op in totaal € 676.561,--. Zij beschouwt die werkzaamheden als meerwerk. Daarnaast is volgens eiseres sprake geweest van regulier meerwerk, dat zij begroot op € 220.093,-- en maakt zij alsnog aanspraak op een bedrag van € 123.154,-- over de jaren 2003 en 2004, waarvan zij voorwaardelijk zou hebben afgezien.
- 4.2 De vorderingen van eiseres zijn om een aantal redenen niet toewijsbaar. Daartoe wordt het navolgende overwogen.
- 4.3 In de eerste plaats miskent eiseres dat de Stichting en al haar medisch specialisten over de jaren 2005 tot en met 2007 deelnamen aan een lokaal initiatief dat als essentiële voorwaarden kent dat intern overeenstemming wordt bereikt over de verdeling van het honorariumgedeelte van de

lumpsum. Voor een vordering tot betaling van een bepaald bedrag ontbreekt dan ook een deugdelijke juridische grondslag. Eiseres kan immers alleen aanspraak maken op het honorariumbudget dat zij met de raad van bestuur heeft afgesproken. Bij gebreke van een door haar aanvaarde overeenkomst heeft zij geen recht op betaling van enig bedrag, met dien verstande dat beide partijen ervan uitgaan dat eiseres ondanks het ontbreken van een daarop betrekking hebbende overeenkomst aanspraak kan maken op het haar door de FiCo toegekende bedrag dat de raad van bestuur kennelijk als leidraad heeft genomen.

- 4.4 In de tweede plaats staat in dit geding als enerzijds gesteld en anderzijds niet gemotiveerd weersproken vast dat tussen eiseres en de Stichting nimmer productienormen zijn overeengekomen waaraan een bepaald honorarium is gekoppeld. Dit betekent dat het honorarium voor anesthesiologen over de jaren 2005 tot en met 2007 in beginsel volgens de gebruikelijke systematiek mocht worden gebaseerd op de historische gegevens van eerdere jaren waarin hetzelfde is gedaan met instemming van de anesthesiologen. Bij het ontbreken van toetsbare productienormen kan van meerwerk geen sprake zijn. De stelling van eiseres dat verweersters inzicht moeten geven in de wijze waarop hun budget wordt vastgesteld, snijdt geen hout. Niet alleen hebben verweersters dat via de FiCo steeds gedaan, maar ook overigens lag het juist op de weg van de anesthesiologen aan de FiCo inzicht te geven in de omvang van hun werkzaamheden en de daartoe benodigde formatie. Voor een onderzoek door een externe accountant bestaat daarom geen enkele reden.
- 4.5 In de derde plaats is eiseres gehouden zich te gedragen naar de inhoud van de raamovereenkomst en de overige voorwaarden van het lokaal initiatief waartoe al haar leden zich immers hebben verbonden. Hieruit volgt dat eiseres gehouden is zich te gedragen naar de regels van het lokaal initiatief zoals die door verweersters zijn uitgevoerd. Ook in dit opzicht ontbreekt dus een deugdelijke juridische grondslag voor de vordering onder (a) omdat eiseres van die regels eenzijdig wil afwijken.
- 4.6 In de vierde plaats heeft de Stichting voldoende aannemelijk gemaakt dat de uitbreiding van het aantal anesthesiologen van zeven tot negen fte (op beide locaties tezamen) mede is ingegeven door de afspraak dat zij de preoperatieve spreekuren zouden gaan verzorgen vanaf 2005. De stelling van eiseres dat hier sprake is van meerwerk dat voor vergoeding in aanmerking komt, moet ook daarom worden verworpen. Eiseres heeft die stelling tegenover de gemotiveerde betwisting van de zijde van verweersters ook niet aannemelijk gemaakt. Zowel uit de aard van het lokaal initiatief als uit de inhoud van de door beide partijen overgelegde stukken blijkt dat het voor eiseres steeds kenbaar is geweest, dan wel had moeten zijn, dat haar een budget werd toegekend voor het verrichten van alle anesthesiologische werkzaamheden in beide ziekenhuizen. Dit klemt temeer omdat het overbrengen van de preoperatieve screening naar de anesthesiologen voor het externe budget van de Stichting onvoordelig was. Het honorarium dat andere medische specialisten voor deze werkzaamheden ontvingen, verdween immers uit het toegekende budget.
- 4.7 Ten slotte is het Scheidsgerecht van oordeel dat eisers naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid gehouden is zich aan te sluiten bij de overeenstemming die de FiCo binnen de Stichting en de VMS met andere medisch specialisten op basis van goed overleg heeft bereikt. Voor zover eiseres met de onderhavige vordering beoogt het vastgelopen overleg over de overeenkomsten van 2005 tot en met 2007 te doen hervatten, moet dit van de hand worden gewezen, omdat van een herverdeling van honoraria thans geen sprake meer kan zijn. Eiseres kan immers alleen aanspraak maken op het haar toekomstige gedeelte van voor die jaren toegekende honorariumbudget en zij heeft niet een vordering jegens de Stichting tot betaling van door haar verschuldigde honoraria. Bij de mondelinge behandeling is gebleken dat de FiCo binnen de grenzen van haar mogelijkheden heeft getracht een voor eisers aanvaardbare

oplossing te vinden die past in het totaal van de met andere medisch specialisten gemaakte afspraken. Gesteld noch gebleken is dat die afspraken ondeugdelijk zijn of dat de anesthesiologen onevenredig worden benadeeld. De Stichting heeft aan de hand van niet betwiste cijfers eerder aannemelijk gemaakt dat de anesthesiologen meer hebben ontvangen dan hun op basis van het externe budget toekwam. Nu alle andere medisch specialisten met de verdeling van het interne budget over de onderhavige jaren akkoord zijn gegaan, ontbreekt het ook aan financiële middelen om aan de wens van eiseres tegemoet te komen. Dit laatste kan in redelijkheid ook niet van verweersters worden verlangd.

- 4.8 Geheel ten overvloede wordt opgemerkt dat de door eiseres overgelegde berekeningen de juistheid van hun standpunt niet hebben aangetoond. In de kern gaat eiseres in haar berekeningen uit van een direct verband tussen de interne en de externe lumpsum, doch die benadering is onjuist. De Stichting heeft bovendien aannemelijk gemaakt dat over de jaren 2005 tot en met 2007 aan de anesthesiologen meer budget is toegekend dan zij op grond van hun productie voor het externe budget hebben verdiend. Daarbij moet worden aangetekend dat, naar eiseres ook zelf heeft onderkend, voor het preoperatieve spreekuur geen externe vergoeding bestaat sinds deze door de anesthesiologen wordt verzorgd en dat deze consequentie door de Stichting en de VMS is aanvaard in verband met de kwaliteit van de te verlenen zorg. Dat wil niet zeggen dat eiseres geen honorarium verdient voor deze werkzaamheden, maar het betekent wel dat het beroep op het externe budget onjuist is.
- 4.9 De vordering vermeld in 1.1 onder a) is dus niet toewijsbaar omdat daarvoor een deugdelijke grondslag ontbreekt. De vordering vermeld in 1.1 onder b) is niet toewijsbaar omdat eiseres uitgaat van de onjuiste veronderstelling dat zij recht heeft op extra betaling in verband met meerwerk en werkzaamheden ten behoeve van het preoperatieve spreekuur.
- 4.9 Nu de vordering van eiseres wordt afgewezen dient zij de kosten van het Scheidsgerecht te dragen. In de aard van de procedure wordt reden gevonden de kosten verder te verdelen als in 5.3 is vermeld.

5. Beslissing

Het Scheidsgerecht wijst het navolgende arbitrale vonnis:

- 5.1 De vorderingen van eiseres zijn niet toewijsbaar.
- 5.2 De kosten van het Scheidsgerecht, vastgesteld op € 5.984,-- komen voor rekening van eiseres en worden verhaald op het door betaalde voorschot.
- 5.3 Ieder van partijen dient voor het overige de eigen kosten te dragen.

Dit vonnis is gewezen te Utrecht en is op 30 augustus 2011 aan partijen verzonden.